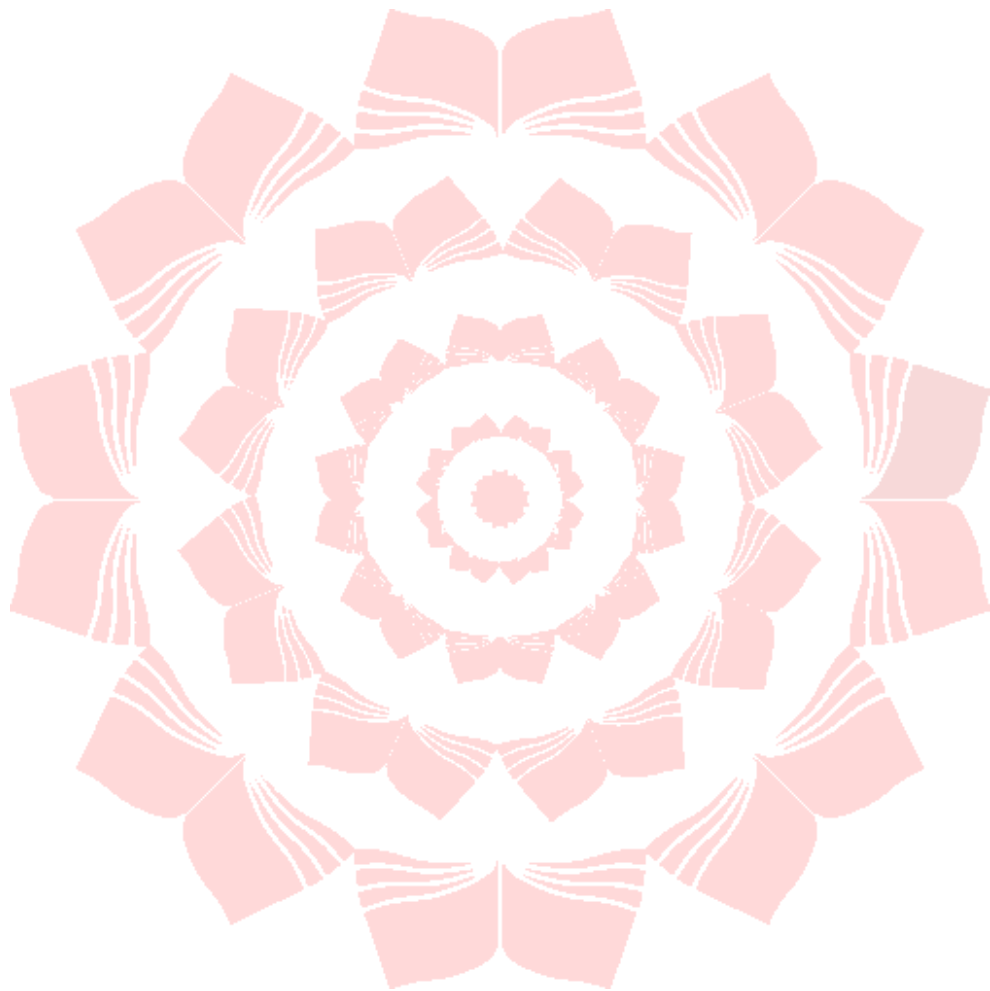
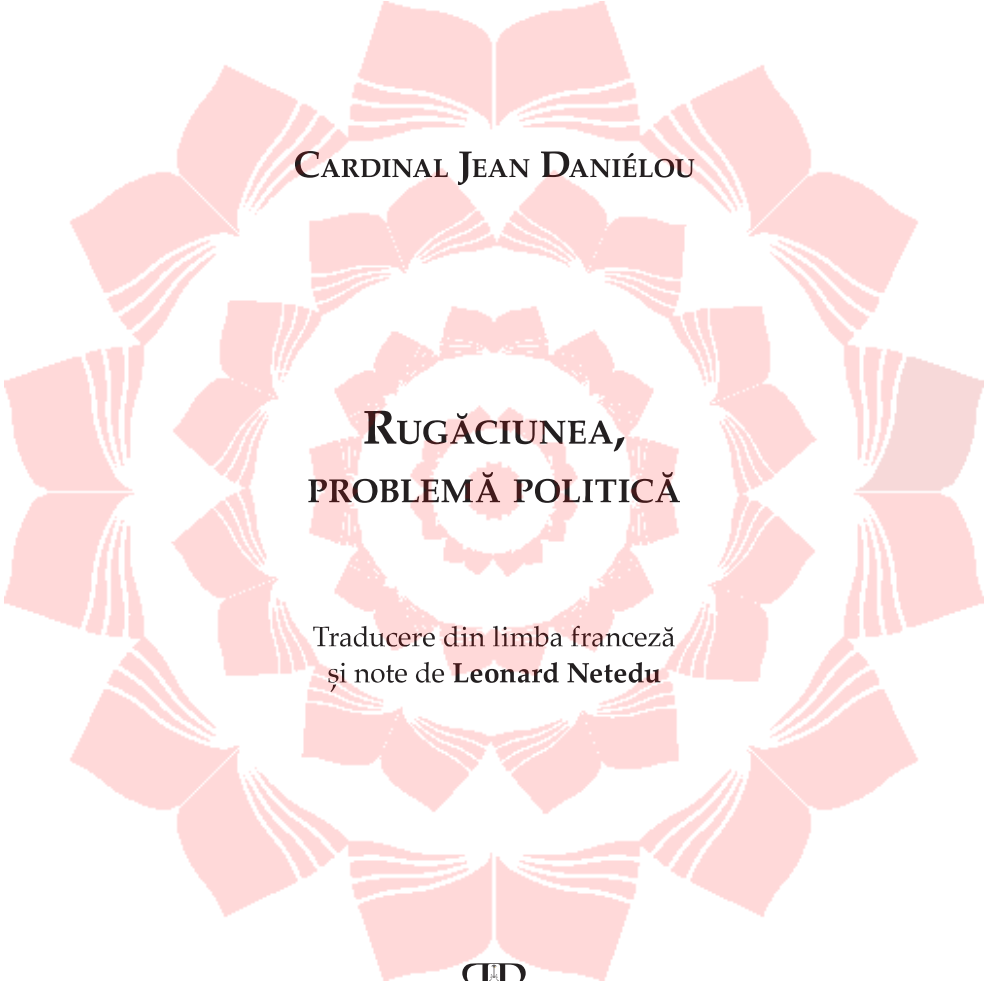

REVELATIO
COGITATIO FIDEI

Colecția **Revelatio** este coordonată de
Otniel-Laurean Vereș

CARDINAL JEAN DANIELLOU

**RUGĂCIUNEA,
PROBLEMĂ POLITICĂ**

Traducere din limba franceză
și note de **Leonard Netedu**

Ratio et Revelatio
2023

**Seria *Cogitatio Fidei* este coordonată de
Alin Tat și Antoaneta Sabău**

Redactor: Otniel Vereș
Coperta: Paula Cionca
DTP: Paula Cionca

Tipărit la Print Expert, Oradea

Jean Daniélou, *L'oraison, problème politique*

© Copyright: Cerf, 2023

© Copyright: Ratio et Revelatio, 2023

Imagine coperta I: Jan Gossaert, *Adorația magilor*, cca. 1515.

**Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
DANIÉLOU, JEAN**

Rugăciunea, problemă politică / Jean Daniélou ;
trad. din lb franceză de Leonard Netedu. - Oradea :
Ratio et Revelatio, 2023

ISBN 978-606-9659-95-3

I. Netedu, Leonard (trad.)

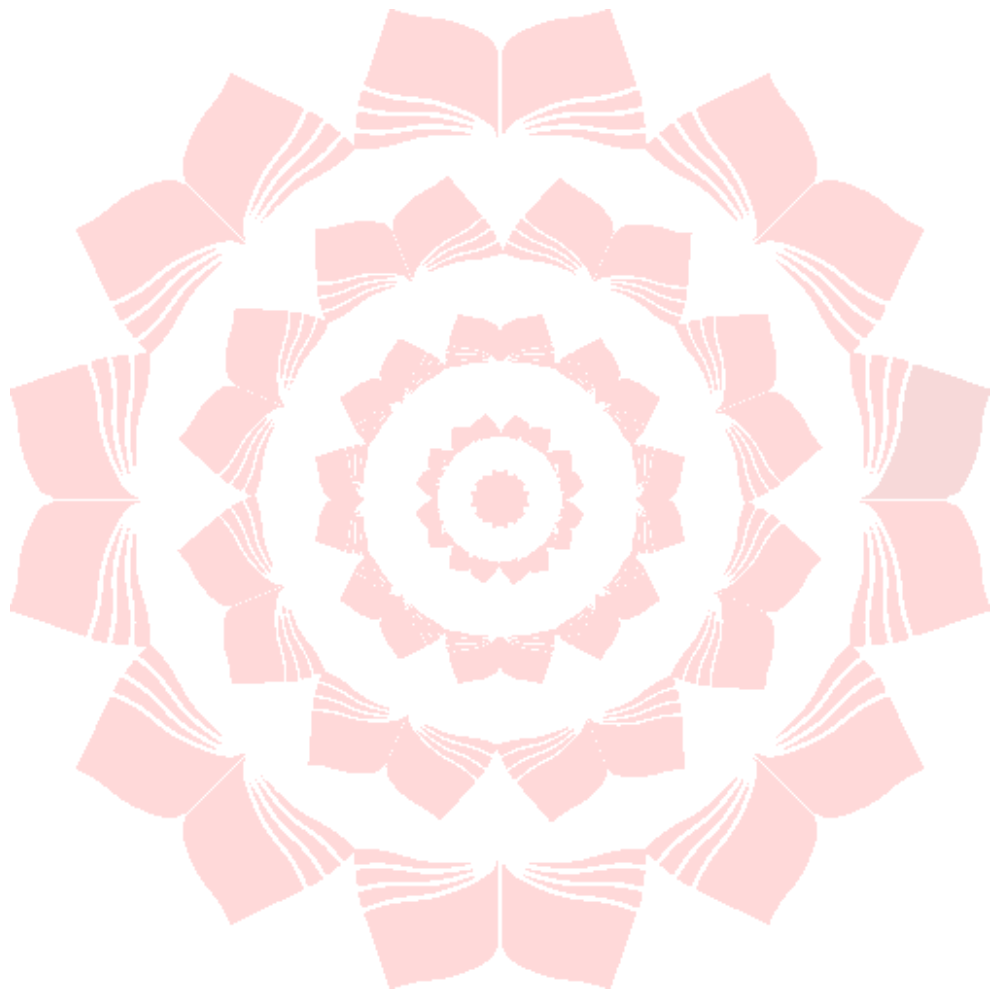
2

Editura Ratio et Revelatio
Str. Sofiei nr. 3, Oradea, Bihor, România, 410183
e-mail: office@ratioetrevelatio.com

www.ratioetrevelatio.com

CUPRINS

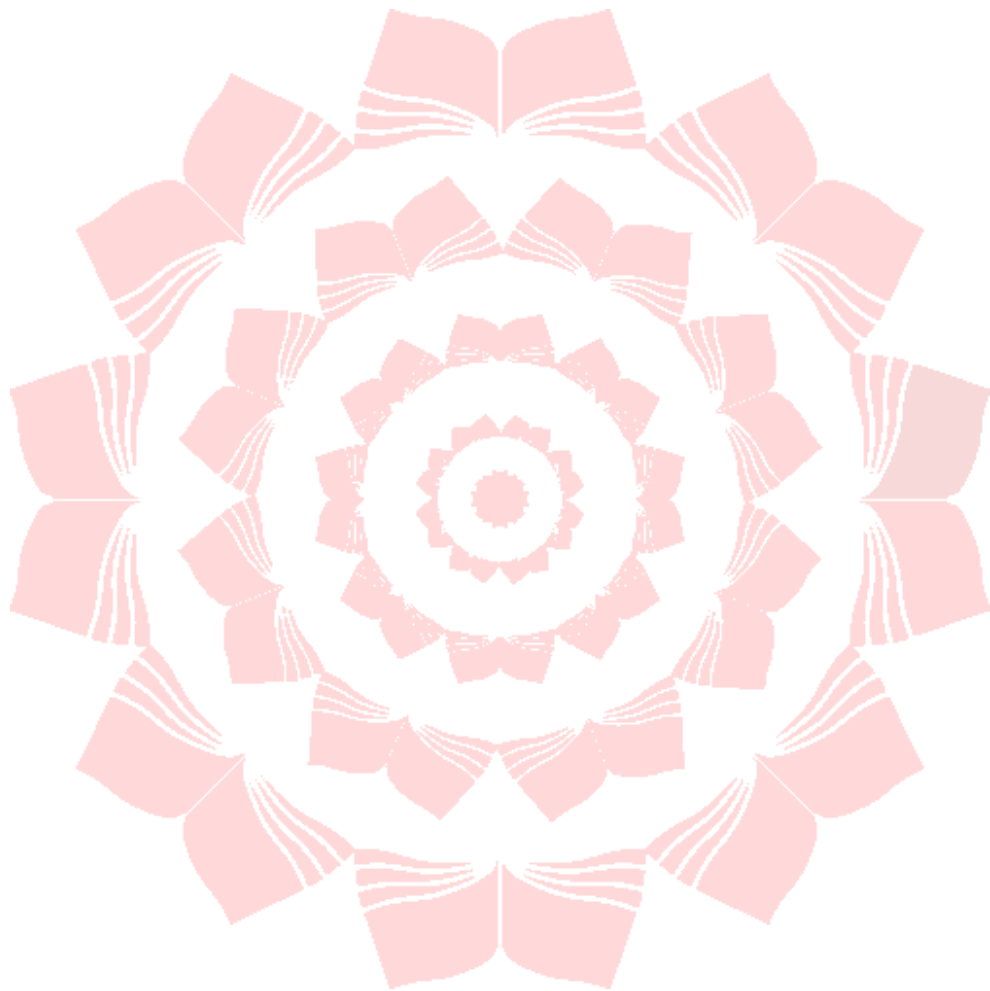
PREFĂ	7
1. BISERICA SĂRACILOR	9
2. RUGĂCIUNEA CA PROBLEMĂ POLITICĂ	21
3. CREȘTINISM ȘI CIVILIZAȚIE	39
4. TEHNICA ȘI OMUL	51
5. ARTA, TEHNICA ȘI SACRUL	63
6. RELIGIE ȘI REVELAȚIE	75
7. BISERICA ȘI LUMEA CONTEMPORANĂ	95
8. LAICII CREȘTINI ȘI SANCTIFICAREA REALITĂȚILOR VIEȚII PREZENTE	111
9. BISERICA ȘI MIȘCAREA ISTORIEI	125

PREFAȚĂ

Această carte vrea să răspundă la următoarea întrebare: Cum este posibilă existența unui mare popor creștin în cadrul civilizației de mâine. Problema religioasă nu este problema unei elite, ci este, dimpotrivă, o problemă a maselor. Dar, la nivelul maselor, religia și civilizația sînt strîns dependente una de cealaltă. Nu există civilizație adevărată care să nu fie religioasă. Invers, o religie de masă nu este posibilă decît susținută de către civilizație. Or, ni se pare că astăzi mulți creștini acceptă simpla juxtapunere a unei religii personale și a unei societăți laice. O atare concepție este ruinătoare atît pentru societate, cît și pentru religie. Cum să fie găsită în acest caz uniunea dintre una și cealaltă, astfel încît religia să nu fie supusă puterilor vremelnice, iar puterile vremelnice să nu fie aservite religiei? Iată o invitație la o astfel de cercetare, esențială pentru viitor, care se vrea a fi această carte.

JEAN DANIELLOU

1. BISERICA SĂRACILOR

Mulți vorbesc astăzi despre Biserica săracilor. Dar fiecare așază sub acest nume lucruri foarte diferite. De fapt, în principal, se confruntă două concepții despre Biserică. Pentru unii Biserica este, înainte de toate, un semn în mijlocul neamurilor. Ea trebuie să dea mărturie lumii despre ceea ce transcende lumea. Lucrul esențial este acela ca ea să dea mărturie. I se va cere mai ales să fie pură. Se va încerca separarea ei de civilizație de teama de a nu fi compromisă de aceasta. Se va avea nostalgia timpurilor martirilor și se va vorbi cu bucurie despre măreția erei constantiniene. Și se va prefera protejarea acestei purități, chiar cu prețul neglijării numărului mare de botezați pentru care creștinismul reprezintă doar o practică exterioară.

În fața acestei concepții își face apariția o alta, nu în numele apărării unui creștinism istoric, dar în numele exigențelor înseși ale Evangheliei și în numele unei viziuni realiste asupra viitorului. Pentru cei care susțin această concepție este o caracteristică esențială a Evangheliei de a fi religia săracilor; nu în sensul celor care sunt „desprinși” de realitatea pământească, ci săraci în sensul imensei mase umane. Celor care susțin această concepție Biserica le pare ca fiind, precum odinioară Sfântului Augustin, năvodul care adună laolaltă pești buni și pești răi, dar în această realitate nu noi avem sarcina trierii, lucru care le este rezervat îngerilor¹. Condiția autentică a Bisericii este, în opinia lor, aceea a epocilor creștinătății în care toată lumea era botezată. Și această condiție este cea care lor li se pare de dorit. Ea presupune ca Biserica să se angajeze în civilizație,

¹ *Despre Cetatea lui Dumnezeu*, XVIII.49.

deoarece existența unui popor creștin nu este posibilă într-o civilizație ce îi este potrivnică. Și ei preferă această imensă masă umană, alcătuită din sfinți și păcătoși, unei biserici mai pure, dar care s-ar asemana mai curînd cu o capelă.

*

Faptul că mesajul evanghelic este destinat tuturor oamenilor și în special săracilor, că Biserica, care este comunitatea celor ce au primit mesajul evanghelic, trebuie să fie deci deschisă tuturor, aceasta apare drept o evidență. Ea era prezentă deja în Evanghelie. Cristos își aplică sîși cuvintele din profetul Isaia: „Eu am venit să aduc săracilor vestea cea bună.”² Cuvîntul „sărac” poate avea mai multe sensuri. Îi poate desemna pe aceia care trăiesc în mizerie materială. Iar Cristos îi alină pe aceștia. Îi poate desemna pe săracii în duh, pe aceia care caută mai întîi împărăția cerurilor și dreptatea ei și riscă totul pentru aceasta. Dar el desemnează, de asemenea, pe cei ce efectiv nu sunt niște privilegiați, nici din punct de vedere financiar, nici din punct de vedere intelectual, nici din punct de vedere al onorurilor din partea oamenilor. Și acesta este sensul pe care noi îl vom lua în considerare aici.

Or, tocmai aceasta atestă practica lui Cristos. Noul Testament ne arată că aceia care îl urmează pe El sunt oameni de toate felurile. Sînt unii oameni de seamă, precum Nicodim și Iosif din Arimateea și sunt, de asemenea, vameși și păcătoase. Este de remarcat în special că Isus îi scandalizează pe farizeii neținînd cont de prescripțiile iudaice privind purificarea și luînd masa cu păcătoșii. Aceasta evidențiază faptul că împărăția nu cere o altă condiție decît credința. În plus, dacă Isus

² Cf. Lc 4,17-21.